

2. Planmatige woningbouw

2.1 Traditionele blokverkaveling

Geldrop, Skandiawijk

Kenmerken traditionele blokverkaveling:

Naast de bebouwingslinten zijn tussen '50 en '70 in de kernen planmatige uitbreidingen gemaakt, alleen de omvang en het groeitempo verschilt sterk van elkaar. Deze uitbreidingen dragen de stedenbouwkundige kenmerken van de vooroorlogse 'tuindorpen' met symmetrische straatprofielen met voortuinstroken en op de hoeken zijtuinstroken, woningen in twee bouwlagen met langskap, in tweekaptypen of rijtjes. De architectuur richt zich naar verschillende perioden, maar dit leidt alleen in de grote kernen tot duidelijk verschillende buurten. Hoe hoger het groeitempo des te uniformer de architectuur per periode. De doorgaande dakvlakken vormen het 'frame' van het gebied. Meestal is het metselwerk van de gevels de belangrijkste drager van de hoofdindeling, terwijl raamverdelingen en puien minder belangrijk zijn. Vooral in de kern Geldrop is het planmatige karakter te zien aan de herhaling van uniforme rijtjes. Straten zijn zorgvuldig ontworpen en hebben veelal een rustig en groen karakter. Afhankelijk van de kwaliteit en uniformiteit van de erfafscheidingen is het tuindorpkarakter aanwezig.

Kenmerken matrix traditionele blokverkaveling:

Wegen / profiel	Planmatige buurten. Tuindorptype; tuinenzone de hoek om. Voortuinen bij voorkeur met groen.
Bebouwing	Planmatig per pand of rijtje. 1 tot 2 bouwlagen + kap met lage goot.
Stijl / detail	Gevarieerd per pand of rijtje; Meest traditioneel; eenvoudig en meest landelijk; Gatengevels of ondergeschikte puien.
Materiaal / kleur	Rode baksteen; rode keramische pan; Kozijnen en ramen hout meest lichte tinten.

	Goten en boeidelen zink en hout. Deuren en panelen soms trad. groen.
--	---

Waarden traditionele blokverkeveling:

De groene buitenruimten in deze gebieden worden gewaardeerd. Wel is er kwaliteitsverschil (ook letterlijk) tussen de woningen en de detaillering en materiaaltoepassing.

Algemeen toetsingsniveau traditionele blokverkeveling: het hart van de woonwijken valt in het welstandsvrije gebied, slechts de randen naar de ontsluitingswegen voor zover zichtbaar vanuit de openbare ruimte vallen in de welstandsplichtige toetsing.

Het publieke belang is hier minder groot en de verantwoordelijkheid ligt nadrukkelijk bij de bewoners van de wijk.

Criteria tekst traditionele blokverkeveling:

De welstandscriteria hanteren in combinatie met de beschreven kenmerken. Nieuwbouw in de eigen stijl passend in een planmatige buurt. Wijzigingen bijgebouwen volgens de stijl van het hoofdgebouw. Groene erfafscheidingen zijn erg belangrijk voor het aanzien van de buurt. Verharde voortuinen c.q. gebruik als parkeerplaats en weggehaalde erfafscheidingen passen niet. De thans te klein geachte binnenruimte leidt tot veel aanvragen om aan- en uitbouwen waarmee het groene karakter afneemt. Belangrijk is daarbij te letten op hoeksituaties; de achtergevels van hoekwoningen daar te behandelen als voorgevels. Aantasting met te veel dakkapellen verminderen de helderheid. Bij woonblokken die stedenbouwkundig en architectonisch één geheel vormen, dienen wijzigingen en toevoegingen ondergeschikte te blijven aan de hoofdindeling ervan. Een eenmaal toegevoegde uitbreiding is leidraad voor de volgende. De woningbouw van vlak na WO II heeft soms nog karakteristieke Delftseschool details als metselwerk beëindiging van de goten, schoorstenen, versierde voordeur – bovenramen. Deze zo mogelijk handhaven. Kleur en materiaal zijn meestal bescheiden. Veranderingen hieraan af te meten.

Criteria matrix traditionele blokverkeveling:

Omgeving	Tuindorpprofiel respecteren. Inrichting tuinen belangrijk voor het beeld.
Maat en schaal	Omgeving respecteren. Passende maat en schaal.
Vorm en gebaar	Doorgaand profiel en rooilijn respecteren.
Stijl en detail	Nieuwbouw passend in de planmatige omgeving. Wijzigingen en toevoegingen passend t.o.v. bestaand
Materiaal en kleur	Passend; doorgaans natuurlijke materialen en kleuren. Gedekte tinten op grote vlakken.